

**PISMO APOSTOLSKIE
OJCA ŚWIĘTEGO PAWŁA VI**

"SACRAM LITURGIAM"

1964 r.

**DIAKONIA
LITURGICZNA
DIECEZJI RADOMSKIEJ**

Postanawiające, aby niektóre przepisy uchwalonej przez Powszechny II Sobór Watykański Konstytucji o Liturgii Świętej zaczęły wchodzić w życie

Wielką troskę Papieży Naszych Poprzedników, Naszą własną oraz czcigodnych Pasterzy Kościoła o staranne zachowanie, pielęgnowanie i - w miarę potrzeby - odnawianie liturgii świętej, stwierdzają zarówno liczne publicznie ogłoszone i wszystkim znane dokumenty, jak i Konstytucja, którą II Powszechny Sobór Watykański na odbytej 4 grudnia 1963 r. uroczystej sesji, z przedziwną zgodnością uchwalił, i którą My nakazaliśmy ogłosić.

A pochodzi to stąd, że liturgia ziemską stanowi przedsmak naszego uczestnictwa w liturgii niebiańskiej celebrowanej w mieście świętym Jeruzalem, do którego pielgrzymujemy, gdzie Chrystus siedzi po prawicy Bożej jako sługa świątyni prawdziwego przybytku; z całym zastępem wojska niebieskiego śpiewamy Panu hymn chwały; ze czcią wspominając Świętych, spodziewamy się otrzymać jakąś cząstkę i wspólnotę z nimi; oczekujemy Zbawiciela, Pana naszego Jezusa Chrystusa, aż się ukaże On, który jest życiem naszym, a my z nim razem pojawimy się w chwale¹.

To właśnie sprawia, że tak oddając część Bogu, który jest źródłem i wzorem wszelkiej świętości, umysły wiernych chrześcijan z nieprzepartą jakby siłą do niej się wyrrywają i lgną, przez co też stają się współzawodnikami świętego Syjonu².

Zrozumiałe więc, że za szczególnie doniosłą sprawę uważaliśmy to, aby i wierni, i zwłaszcza kapłani jak najdokładniej zapoznali się z rzeczoną Konstytucją, a następnie już obecnie powzięli mocne postanowienie wiernego wypełniania jej zarządzeń, gdy tylko zaczną obowiązywać. Dlatego, skoro z natury rzeczy wszystko, co dotyczy poznania i rozpowszechnienia praw liturgicznych, niezwłocznie powinno wejść w życie - jak najusilniej zachęcamy Pasterzy diecezjalnych, aby przy pomocy ministrów świętych, będącymi "szafarzami tajemnic Bożych"³, nie zwlekali z pracą nad zapoznaniem powierzonych sobie wiernych - stosownie do ich wieku, warunków życiowych i poziomu umysłowego - z mocą i wewnętrzną wartością liturgii świętej, oraz nad doprowadzeniem ich do pełnego czci uczestnictwa w obrzędach Kościoła z duszą i ciałem⁴.

Jak wszystkim wiadomo, niejedno z zarządzeń Konstytucji nie może być z krótkim czasie wykonane, uprzednio bowiem niektóre obrzędy należy starannie rozpatrzyć i nowe księgi liturgiczne przygotować. Aby to dzieło mądrze i roztropnie przeprowadzić, ustanawiamy szczególną Komisję, której głównym zadaniem będzie dokładne wykonanie postanowień o liturgii świętej.

Ponieważ jednak niektóre przepisy Konstytucji już obecnie mogą być wykonywane, życzymy sobie ogłoszenia ich bez dalszej zwłoki, aby dusze wiernych chrześcijan nie były pozbawione spodziewanych stąd owoców łaski.

Toteż powagą Naszą apostołską samorzutnie postanawiamy, aby, poczynawszy od najbliższej niedzieli I Wielkiego Postu, tj. od dnia 16 lutego roku bieżącego 1964, gdy mianowicie skończy się ustalone odroczenie prawa, weszły w życie następujące zarządzenia.

I. Życzymy sobie, aby to, co w sprawie nauczania liturgiki w Seminariach, Instytutach zakonnych i na Wydziałach teologicznych postanawiają artykuły 15, 16 i 17, już obecnie zostało uwzględnione w programie studiów, celem należytego przeprowadzenia w najbliższym roku szkolnym.

II. Postanawiamy również, aby, stosownie do przepisów art. 45 i 46, w każdej diecezji powstała Rada, która pod kierownictwem Biskupa będzie się troszczyła o lepsze poznanie i pielęgnowanie liturgii.

Niekiedy może być wskazane utworzenie wspólnej tego rodzaju Rady dla pewnej liczby diecezji.

Oprócz tego w każdej diecezji, o ile to możliwe, mają powstać dwie inne Rady: jedna do muzyki kościelnej, druga do Sztuki kościelnej.

Nierzadko może być pożyteczne połączenie w danej diecezji owych trzech Rad w jedną.

III. Podobnie też życzymy sobie, aby od wyżej oznaczonego dnia weszło w życie głoszenie homilii w niedzielę i święta nakazane, stosownie do art. 52.

IV. Postanawiamy, aby część art. 71, pozwalająca na udzielanie Sakramentu Bierzmowania we Mszy św. po przeczytaniu Ewangelii i wygłoszeniu homilii, natychmiast uzyskała moc obowiązującą.

V. Co do art. 78: Zawarcie sakrament Małżeństwa normalnie powinno się odbyć we Mszy św. po przeczytaniu Ewangelii i wygłoszeniu homilii

Jeżeli jednak zawarcie Małżeństwa odbywa się poza Mszą św. - dopóki cały obrzęd tego sakramentu nie zostanie odnowiony, należy zachować co następuje: na początku tej czcigodnej ceremonii, po krótkim pouczeniu⁵, powinno się przeczytać w języku ojczystym Epistołę i Ewangelię ze Mszy św. za nowo zaślubionych; na zakończenie trzeba im zawsze udzielić błogosławieństwa, dodanego w Rytuale Rzymskim w tyt. VIII, n. III.

VI. Aczkolwiek układ oficjum, stosownie do art. 89, nie został jeszcze rozpatrzony i odnowiony, to jednak już obecnie pozwalamy tym, którzy nie są zobowiązani do modlitwy chórowej, aby od chwili gdy ustanie odroczenie prawa mogli opuszczać Prymę, a z pozostałych Godzin mniejszych wybierać tę, która najbardziej odpowiada danej porze dnia.

Dając jednak takie pozwolenie, wyrażamy jednocześnie pełną ufność, że słudzy tajemnic świętych z tego powodu w niczym nie uszczuplają swego ducha pobożności; skoro zatem zadania swego urzędu kapłańskiego sumiennie spełniać będą jedynie z miłości ku Bogu, należy uważać, że cały dzień przezywają w duchowej z Nim łączności.

VII. Co do tegoż oficjum: w poszczególnych wypadkach i dla słusznego powodu Ordynariusze mogą swych podwładnych - częściowo lub całkowicie - zwalniać od obowiązku odmówienia oficjum, albo też na inny je zamieniać⁶.

VIII. W sprawach odmawiania tegoż oficjum wyjaśniamy: członkowie Instytutów, mających za cel doskonałość zakonną, którzy na mocy praw swoich odmawiają albo niektóre części oficjum, albo też na wzór oficjum ułożone i należycie zatwierdzone modlitwy, publicznie modlą się razem z Kościołem⁷.

IX. Ponieważ art. 101 Konstytucji daje możliwość zobowiązanym do odmawiania oficjum posługiwać się w tym celu językiem ojczystym zamiast łaciny, uważamy za stosowne zaznaczyć, że takie przekłady powinna przygotować i zatwierdzić kompetentna dla danego terytorium władza kościelna, stosownie do art. 36. §§ 3 i 4. - potwierdzenie zaś dokumentów tej władzy zgodnie z tymże art. 36 § 3, należy do Stolicy Apostolskiej.

X. Ponieważ, zgodnie z Konstytucją (art. 22 § 2) kierownictwo sprawami liturgii w oznaczonych granicach należy także do kompetentnych dla danego terytorium prawnie ustanowionych konferencji (cotus) Biskupów, postanawiamy że tymczasem mają mieć charakter narodowy.

We wspomnianych zaś zespołach narodowych oprócz Biskupów rezydencjalnych na mocy prawa biorą udział i głos oddają także ci, o których jest mowa w kan. 292 Kodeksu Prawa Kanonicznego; na te same zebrania można również zapraszać Biskupów Koadiutorów i Pomocniczych.

Do uchwalenia na tych zebraniach prawomocnych zarządzeń wymaga się większości dwóch trzecich wszystkich głosów, oddanych w tajnym głosowaniu.

XI. Pragniemy wreszcie zaznaczyć, że poza tym, co przez Nasze Pismo Apostolskie zmieniliśmy lub też przed oznaczonym czasem poleciliśmy wykonać - kierownictwo liturgia przysługuje wyłącznie władzy Kościelnej czyli Stolicy Apostolskiej, i zgodnie z prawem, biskupowi; dlatego też nikomu innemu, choćby nawet był kapłanem, w dziedzinie liturgii niczego nie wolno ani dodawać, ani ujmować, ani zmieniać.

Wszystkie w niniejszym Naszym własnym Piśmie zawarte zarządzenia nakazujemy uważać za prawne i obowiązujące, wykluczając wszystko, co jest im przeciwne.

Dan w Rzymie u Św. Piotra dnia 25 stycznia, w święto Nawrócenia Św. Pawła,
w roku 1964, a naszego Pontyfikatu I.

PAWEŁ VI PAPIEŻ

¹ Const. de sacra Liturgia, 8.

² Ex hymno ad Laud. Dedic. Eccl.

³ 1 Kor 4,1

⁴ Konst. art. 19.

⁵ Konst. art. 35, § 3.

⁶ Konst. art. 97.

⁷ Konst. art. 98